

Sygn. akt XI GC 1474/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 27 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Wójcik-Wojnowska

Protokolant: Przemysław Badurka

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2018 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w S.

przeciwko A. H.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. H. na rzecz powódki (...) spółki akcyjnej w S. kwotę 73 411,05 zł (siedemdziesiąt trzy tysiące czterysta jedenaście złotych pięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 maja 2016 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12 977,00 zł (dwanaście tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI GC 1474/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 listopada 2016 r. powód (...) spółka akcyjna w S. wniósł przeciwko pozwanemu A. H. o zapłatę w postępowaniu nakazowym z weksla kwoty 73 411,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 7 maja 2016 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dnia 30 września 2010 r. (...) spółka akcyjna w S. zawarł z A. H. umowę o udzielenie poręczenia nr (...), na podstawie której powód zobowiązał się do udzielenia poręczenia A. H. na zabezpieczenie spłaty kredytu, który miał zostać udzielony pozwanemu przez Bank (...) spółkę akcyjną. Tego samego dnia została zawarta umowa poręczenia nr (...), zgodnie z której § 4 prawnym zabezpieczeniem roszczeń powoda z tytułu udzielonego poręczenia jest weksel in blanco z wystawienia A. H.. Pozwany nie spłacił otrzymanego kredytu w terminie, wobec czego Bank (...) wezwał powoda do wykonania swojego zobowiązania z tytułu udzielonego poręczenia. Powód dokonał zapłaty na rzecz banku kwoty poręczenia, a następnie wezwał A. H. do zwrotu wypłaconej kwoty. Powód nie spełnił świadczenia na rzecz powoda. Powód wypełnił weksel in blanco na kwotę 73 411,05 zł zgodnie z warunkami deklaracji wekslowej i wezwał A. H. jako wystawcę weksla do jego wykupu. A. H. nie wykupił weksla w wyznaczonym terminie.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla wydanym dnia 21 listopada 2016 r. Sąd orzekł zgodnie z zadaniem pozwu. Z uwagi na nieprawidłowy adres i niewskazanie przez powoda prawidłowego adresu pozwanego postanowieniem z dnia 1 marca 2017 r. Sąd uchylił nakaz zapłaty z dnia 21 listopada 2016 r. i zawiesił postępowanie.

Na wniosek powoda z 19 czerwca 2017 r. o podjęcie zawieszzonego postępowanie i ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, postanowieniem z dnia 20 października 2017 r. Sąd podjął zawieszzone postępowanie z udziałem kuratora w osobie T. G..

W odpowiedzi na pozew złożonej przez T. G. jako ustanowionego w sprawie kuratora dla A. H., kurator wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych oraz o przyznanie kuratorowi wynagrodzenia. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew kurator podniósł iż weksel in blanco został wypełniony niezgodnie z porozumieniem, albowiem nie zaistniały przesłanki uprawniające powoda do wypełnienia weksla. Poręczenie było terminowe i wygasło przed spełnieniem przez powoda świadczenia. Nadto powód nie wykazał, aby spełnił świadczenie objęte udzielonym zabezpieczeniem. Pozwany spłacał raty kredytu, wobec czego kwota zabezpieczenia powinna ulec zmniejszeniu do wysokości pozostałych rat, natomiast samo roszczenie uległo przedawnieniu, a kwota wskazana w wekslu powinna zostać zmniejszona do kwoty 58 000 zł, gdyż na taką kwotę opiewało poręczenie. W zakresie odsetek dochodzonych przez powoda kurator podniósł zarzut naruszenia zakazu anatocyzmu.

W dalszym toku procesu powód wskazał, iż zgodnie z deklaracją wekslową mógł weksel wypełnić także na kwotę odpowiadającą odsetkom od kwoty wypłaconej i kosztom z umowy poręczenia, poręczenie wygasło tylko w razie niezgłoszenia roszczenia przez bank we wskazanym w umowie terminie (a bank dochował procedury wskazanej w umowie i zgłosił roszczenie przed upływem terminu wskazanego w umowie), po czym powód wypłacił kwotę poręczenia. Ponadto powód wskazał, że roszczenie ze stosunku podstawowego o 3-letnim terminie przedawnienia nie było przedawnione ani w momencie wypełnienia weksla, ani w momencie wniesienia pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 30 września 2010 r. (...) spółka akcyjna w W. zawarła z A. H. umowę o udzielenie poręczenia nr (...), na mocy której powód zobowiązał się do udzielenia poręczenia na zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym zgodnie z decyzją kredytową z dnia 30 września 2010 r. wydaną przez Bank (...) S.A. o udzieleniu pozwanemu kredytu w wysokości 145 000 zł (§1 umowy).

Poręczenie obejmować miało zobowiązanie pozwanego wynikające z kredytu do wysokości 58 000 zł, nie więcej niż 40% wykorzystanej, a niespłaconej przez pozwanego kwoty kredytu (§2 umowy)- bez odsetek, prowizji i kosztów. Poręczenie zostało udzielone na okres do dnia 31 marca 2012 r (§3), z zastrzeżeniem, że zobowiązanie z tytułu poręczenia wygaśnie, jeśli w okresie ważności poręczenia Bank nie dokona powiadomienia spełniające warunki określone w § 12 ust 3. Zgodnie z §4 umowy, warunkiem udzielenia zabezpieczenia przez powoda było wystawienie przez pozwanego na rzecz powoda weksla in blanco.

Nadto w § 9 ww. umowy strony ustaliły przysługujące poręczycielowi wynagrodzenie z tytułu umowy poręczenia – opłatę jednorazową – 638 zł, opłatę za każdy kwartał kalendarzowy trwania umowy poręczenia w wysokości 0,475% kwartalnie, oraz opłaty wskazane w regulaminie.

W § 12 wskazano, że powód wykona zobowiązanie z tytułu poręczenia przez zapłatę kwoty poręczenia z zastrzeżeniem następującego trybu: Bank zawiadomi powoda o wypowiedzeniu umowy kredytu lub skierowaniu do pozwanego ostatecznego wezwania do zapłaty; jeśli w terminie 30 dni od dnia wymagalności roszczenia z tytułu kredytu wierzytelność nie zostanie zaspokojona lub bank nie zawrze z pozwanym umowy w sprawie restrukturyzacji należności, bank wystawi bankowy tytuły egzekucyjny przeciwko wnioskodawcy i niezwłocznie wystąpi do właściwego sądu z wnioskiem o klauzulę, o czym zawiadomi powoda w formie pisemnej pod rygorem nieważności; do przedmiotowego pisma zostanie załączona kserokopia tytułu i wniosku. Powiadomienie to, o ile zostanie dokonane w okresie ważności poręczenia, będzie tran kowane jako zgłoszenie roszczenia Banku w stosunku do P., przy czym Bank wstrzyma się z przymusową egzekucją stosunku do P. i nie będzie naliczał odsetek od dnia powiadomienia. Po uzyskaniu klauzuli Bank złoży wniosek o wszczęcie egzekucji. Jeśli w ciągu 9 miesięcy egzekucja nie doprowadzi do zaspokojenia wierzytelności, Bank skieruje do P. pisemne wezwanie do zapłaty w kwocie odpowiadającej

odpowiedniemu udziałowi procentowemu poręczenia w pozostałej do spłaty kwocie kredytu, przedstawiając wyciąg z ksiąg bankowych, rozliczenie kredytu i kopie dokumentów, z których będzie wynikało, kiedy bank otrzymał zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego w stosunku do wnioskodawcy i że egzekucja ta nie doprowadziła do całkowitego zaspokojenia. Powód miał wykonać zobowiązanie z tytułu poręczenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania żądania banku.

W § 7 wskazano, że w przypadku realizacji umowy poręczenia pozwany stanie się dłużnikiem powoda i będzie zobowiązany do zwrotu wypłaconej kwoty poręczenia, z odsetkami ustawowymi liczoną od dnia wypłacenia przez P. kwoty poręczenia.

Dowód:

- umowa o udzielenie poręczenia z dnia 30 września 2010 r. k. 7-8;

Tego samego dnia między P. i (...) została zawarta umowa poręczenia nr (...), w której powód udzielił Bankowi poręczenia za spłatę zobowiązań wynikających z kredytu w kwocie 145.000 zł, udzielonego pozwanemu. Poręczenie obejmować miało zobowiązania z kredytu do wysokości 40% wykorzystanej i niespłaconej przez kredytobiorcę kwoty kredytu, maksymalnie 58.000 zł; poręczenie miało być ważne do 31 marca 2012 r. z zastrzeżeniem ust. 4, wygasnąć miało, jeśli w okresie ważności poręczenia Bank nie dokona powiadomienia spełniającego warunki określone w § 4 ust 3 (o treści identycznej jak § 12 umowy o udzielenie poręczenia).

Dowód:

- umowa poręczenia z dnia 30 września 2010 r. k. 9-10;

A. H. podpisał deklarację wystawcy weksla in blanco, na mocy której złożył do dyspozycji powoda weksel in blanco jako zabezpieczenie poręczenia w wysokości 58 000 zł udzielonego na mocy umowy nr (...) zabezpieczenia spłaty kredytu udzielonego na podstawie umowy nr (...) o kredyt w rachunku bieżącym udzielony przez Bank (...) S.A. W deklaracji wskazano, że powód ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie w przypadku niewywiązania się z umowy o udzielenie poręczenia, na sumy odpowiadającej roszczeniom P., na które składa się wierzytelność główna, należności z tytułu zaległych opłat od udzielonego poręczenia oraz odsetki i koszty.

Dowód:

-- deklaracja wystawcy weksla k. 12;

- weksel in blanco z dnia 30 września 2010 r. k. 6;

Pismem z dnia 5 marca 2012 r. Bank (...) S.A., poinformował powoda, iż w związku z brakiem terminowej spłaty przez A. H. umowa kredytu została wypowiedziana, wobec czego dnia 20 stycznia 2012 r. wystawiony został bankowy tytuł egzekucyjny, co do którego zainicjowano postępowanie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Załącznikami do pisma były bankowy tytuł egzekucyjny, wniosek o klauzulę, kopia umowy kredytowej i kopia wezwania do zapłaty. W (...) wskazano, że wysokość zobowiązania wynosi 169752,40 zł, z tego kapitał 145.000 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 5 marca 2013 r. k. 82;

- bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 20 stycznia 2012 r. k. 83;

- wniosek o nadanie klauzuli (...) z dnia 2 marca 2012 r. k. 84;

Wnioskiem z dnia 11 lipca 2012 r. Bank (...) S.A. zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wejherowie o wszczęcie egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

Dowód:

- wniosek o wszczęcie egzekucji k. 85;
- wezwanie do uiszczenia zaliczki k. 86;

Pismem z dnia 7 sierpnia 2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 833,12 zł w terminie 5 dni wynikającej z wystawionych na rzecz pozwanego faktur VAT tytułem opłat kwartalnych- faktury VAT nr (...) z dnia 7 lipca 2011 r. na kwotę 287,56 zł, faktury VAT nr (...) z dnia 7 października 2011 r. na kwotę 275,50 zł, faktury VAT nr (...) z dnia 9 stycznia 2012 r. na kwotę 278,56 zł.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 7 sierpnia 2013 r. k. 87;
- faktury VAT k. 88-90;

Pismem z dnia 28 października 2013 r. Bank (...) S.A. wezwał poręczyciela (...) spółkę akcyjną w S. do zapłaty kwoty 58 000 zł wobec niewywiązania się przez A. H. z umowy kredytu. Do wezwania załączony był wyciąg z ksiąg banku, stwierdzający, że wysokość zadłużenia pozwanego to 169752,40 zł, z tego kapitał 145.000 zł

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 28 października 2013 r. k. 78;
- wyciąg z ksiąg banku k. 79;

Dnia 20 listopada 2013 r. powód przelał na rzecz Banku (...) spółki akcyjnej kwoty 46 034,60 zł i 11 956,40 zł tytułem poręczenia nr (...).

Dowód:

- potwierdzenia przelewu k. 80-81;

Pismem z dnia 25 listopada 2013 r. powód wezwał A. H. do zapłaty kwoty 58 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 833,12 zł tytułem zaległych opłat kwartalnych za udzielone poręczenie w terminie 7 dni.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 25 listopada 2013 k. 11

Powód wypełnił weksel in blanco, podpisany przez pozwanego, na kwotę 73.411,05 zł; jako datę wystawienia weksla wskazano 30.09.2010 r., termin płatności – 6 maja 2016 r., a miejsce płatności – siedziba powoda.

Dowód:

- weksel k. 6

Pismem z dnia 25 kwietnia 2016 r. Powód wezwał pozwanego wykupienia weksla za kwotę 73 411,05 zł w terminie do dnia 6 maja 2016 r. z tytułu udzielonego zabezpieczenia, oraz naliczonych odsetek..

Dowód:

- wezwanie do wykupienia weksla z dnia 25 kwietnia 2016 r. wraz z dowodem nadania k. 13-15;

Dnia 6 maja 2016 r. wobec upływu terminu płatności powód wypełnił weksel in blanco na kwotę 73 411,05 zł, z datą płatności 6.05.2016 r.

Dowód:

- weksel z dnia 30 września 2010 r. k. 6

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w całości.

Podstawę prawną roszczenia stanowią przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe.

Zgodnie z art. 9 w zw. z art. 104 Pr. weksl. wystawca weksla własnego odpowiada za zapłatę weksla.

W sprawie niewątpliwym jest, że pozwany wystawił na rzecz powoda weksel in blanco, który następnie został przez powoda uzupełniony.

Przedstawiony przez powoda weksel spełnia wszystkie warunki formalne, jakie prawo wekslowe przewiduje dla ważności weksla: nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono, przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej, nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana, termin i miejsce płatności, oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu i podpis wystawcy wekslu (art. 101 i 102 Pr. weksl.).

Pozwany podniósł zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem wekslowym, wskazując kilka przyczyn owej niezgodności.

Deklaracja wekslowa określa warunki pozwalające na wypełnienie weksla i ma zasadnicze znaczenie dla powstania zobowiązania wekslowego. Tylko bowiem w następstwie wypełnienia weksla in blanco zgodnie z porozumieniem co do jego uzupełnienia powstaje zobowiązanie wekslowe osoby podpisanej na wekslu in blanco o treści określonej w tekście powstałym na skutek wypełnienia. Możliwość podniesienia przez dłużnika zarzutów wynikających z treści zawartego porozumienia, wynika – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z 18 listopada 1999 r. sygn. I CKN 215/98 (OSNC 2000/7-8/128) – a contrario z treści art. 10 Prawa wekslowego. Powołany przepis stanowi, że jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Zatem wobec osoby, która otrzymała weksel in blanco, ten, kto go jej wręczył, może powoływać się na niezgodne z udzielonym upoważnieniem uzupełnienie weksla in blanco bez żadnych ograniczeń (zob. wyrok SN z dnia 31.05.2001r., sygn. V CKN 264/00, LEX nr 52788).

Jednakże to na dłużniku wekslowym ciąży obowiązek wykazania, że sposób wypełnienia weksla nie odpowiada zawartemu porozumieniu. Jeżeli występujący z powództwem o zapłatę jako remitent weksla własnego wystawionego przez pozwanego potwierdzi swe prawo dokumentem o cechach określonych w art. 101 Pr. weksl., a pozwany nie udowodni zarzutów tamujących lub niweczących, sąd uwzględni żądanie na podstawie art. 28 ust. 2 w zw. z art. 104 ust. 1 Pr. weksl. (wyrok SN z 18 listopada 1999 r., I CKN 215/98, OSNC 2000/7-8, poz. 128).

Weksel w niniejszej sprawie zabezpieczać miał roszczenia powoda, wynikające z umowy o udzielenie poręczenia, ściśle związanej z umową poręczenia. Obie te umowy miały wskazany termin obowiązywania – do 31.03.2012 r., z czego pozwany wywodził, iż zapłata dokonana po tym terminie nastąpiła już po wygaśnięciu poręczenia, wobec czego pozwany nie jest zobowiązany do zwrotu kwoty wypłaconej. Z zarzutem tym nie można się zgodzić, gdyż jest on oparty o literalną treść jednego tylko postanowienia umowy o udzielenie poręczenia i poręczenia, bez uwzględnienia pozostałych postanowień tych umów, a więc sprzecznie z art. 65 k.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęta została w oparciu o art. 65 k.c. tzw. kombinowana metoda wykładni (uchwała Sądu Najwyższego z 29.06.1995, III CZP 66/95, OSNC 1999/12/168; wyrok z 21.11.1997, I CKN 825/97, OSNC 1999/5/81, wyrok z 20.05.2004, II CK 354/03, OSNC 2005/5/91, wyrok z 8.10.2004, V CK 670/03, OSNC 2005/9/162, wyrok z 29.01.2002r., sygn. V CKN 679/00, LEX nr 54342). Metoda ta przyznaje w przypadku oświadczeń woli składanych innej osobie pierwszeństwo temu znaczeniu oświadczenia, które rzeczywiście nadawały mu obie strony w chwili jego złożenia (subiektywny wzorzec

wykładni), wyprowadzając pierwszeństwo to z art. 65 § 2 k.c., zgodnie z którym w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron, aniżeli opierać się na ich dosłownym brzmieniu.

Gdy się zaś okaże, że strony nie porozumiały się co do treści złożonego oświadczenia woli, za prawnie wiążące należy uznać jego znaczenie ustalone według obiektywnego wzorca wykładni. Przyczyna powyższego rozstrzygnięcia - potrzeba ochrony adresata - przemawia za tym, aby było to znaczenie, które jest dostępne dla adresata przy założeniu, jak się określa w piśmiennictwie, starannych z jego strony zabiegów interpretacyjnych, tylko bowiem zaufanie adresata do znaczenia będącego wynikiem jego starannych zabiegów interpretacyjnych zasługuje na ochronę. Potwierdza to zawarty w art. 65 § 1 k.c. nakaz tłumaczenia oświadczenia woli tak, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których zostało złożone, zasady współzycia społecznego i ustalone zwyczaje. Ustalając powyższe znaczenie oświadczenia woli wyrażonego za pomocą słów należy wyjść od jego sensu wynikającego z reguł językowych. Trzeba przy tym mieć na względzie jednak nie tylko interpretowany zwrot, ale i jego kontekst, czyli pozostałe elementy wypowiedzi, której jest on składnikiem. W związku z tym nie można przyjąć takiego znaczenia interpretowanego zwrotu, który pozostawałby w sprzeczności z pozostałymi składnikami wypowiedzi, klóciłoby się to bowiem z założeniem o racjonalnym działaniu uczestników obrotu prawnego, na którym zasadza się funkcja oświadczenia woli jako regulatora stosunków cywilnoprawnych (tak: uzasadnienie wyroku SN z 8.10.2004, V CK 670/03, OSNC 2005/9/162).

Zarówno w umowie poręczenia, jak i w umowie o udzielenie poręczenia wskazano, iż poręczenie będzie ważne do 31 marca 2012 r., ale z zastrzeżeniem ustępu 2, ten zaś stanowi, że zobowiązanie z tytułu udzielonego poręczenia wygasa, jeśli we wskazanym terminie bank nie dokona powiadomienia opisanego odpowiednio w § 4 i 12 umów, a więc powiadomienia o wystawieniu (...) i wystąpieniu do sądu z wnioskiem o klauzulę, które to powiadomienie miało być traktowane jako zgłoszenie roszczenia z tytułu poręczenia. Powiązanie ze sobą wszystkich wskazanych zapisów umów prowadzi do jednoznacznych wniosków – jeśli bank zgłosił poręczycielowi w określonym terminie i w opisany w umowie sposób roszczenie – a dowody przedstawione przez powódkę wskazują, iż bezspornie tak się stało – poręczenie nie wygasło, a poręczyciel był zobowiązany spełnić świadczenie z umowy poręczenia po zaistnieniu dalszych warunków, również opisanych w umowie, tj. po przeprowadzeniu przez bank przeciwko pozwanemu postępowania egzekucyjnego, które nie doprowadzi do zaspokojenia roszczeń banku. Także i spełnienie tych warunków powódka wykazała, przedstawiając pismo banku z 28.10.2013 r. (k. 87), zawiadamiające o bezskuteczności egzekucji, z załączonymi do pisma dokumentami wymaganymi umową. Wobec tego nie budzi wątpliwości, że wobec dochowania przez bank trybu zgłoszenia roszczenia opisanego w umowie przed dniem 31.03.2012 r. (pismo banku datowane jest na 5.03.2012 r., powódka otrzymała je 7.03.2012 r., o czym świadczy umieszczona na piśmie prezentata) poręczenie nie wygasło.

Kolejny zarzut pozwanego, to zarzut spełnienia przez powódkę świadczenia przekraczającego zakres zobowiązania pozwanego. Zgodnie z art. 879. § 1 k.c. o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika. Powódka, dla wykazania wysokości zobowiązania pozwanego, przedstawiła dokumenty pochodzące od banku, a wskazujące, że pozwany wykorzystał cały udzielony mu kredyt (145.000 zł) i nie spłacił go w żadnej części, pozwany zaś nie przedstawił dowodów przeciwnych. Pismo banku, które wpłynęło już po rozprawie, potwierdza kwoty wskazane w bankowym tytule egzekucyjnym i wyciągu z ksiąg banku, gdyż wskazano w nim, że wierzytelność przeciwko pozwanemu została sprzedana, a na dzień sprzedaży należność główna wynosiła 87 000 zł, co odpowiada kwocie kredytu pomniejszonej o wpłatę powódki. W świetle przedstawionych przez powódkę dokumentów nie budzi też żadnych wątpliwości, że ta zapłaciła bankowi 58.000 zł w dniu 20.11.2013 r., co także pozwany kwestionował.

Pozwany zarzucił też, że zgodnie z treścią deklaracji wekslowej weksel mógł być wypełniony wyłącznie na kwotę, wypłaconą przez poręczyciela, a więc nie większą niż 58.000 zł. Także i ten zarzut opiera się na wybiórczej interpretacji treści deklaracji wekslowej, która wprawdzie w pierwszym zdaniu wskazuje, że weksel jest zabezpieczeniem poręczenia do wysokości 58.000 zł, jednak w kolejnym akapicie stanowi, że powódka ma prawo wypełnić weksel na sumy odpowiadające jej roszczeniom, a obejmujące wierzytelność główną, w tym należności z tytułu zaległych opłat od udzielonego poręczenia wraz z odsetkami i innymi kosztami na dzień przestawienia weksla do zapłaty. Z porównania

obu zapisów płynie jasny wniosek, iż wskazanie w pierwszym zdaniu kwoty 58.000 zł nie miało na celu ograniczenia odpowiedzialności wekslowej pozwanego do tej kwoty (byłoby to zresztą sprzeczne z treścią umowy o udzielenie poręczenia, która wyraźnie wskazuje, że powódce należą się opłaty za poręczenie, a po spłacie wierzytelności za pozwanego pozwany będzie obowiązany zwrócić wypłaconą kwotę łącznie z odsetkami od dnia zapłaty przez powódkę), lecz stanowiło porządkowe odwołanie się do treści umowy poręczenia, przewidującej ograniczenie odpowiedzialności poręczyciela. Co do wysokości opłat za poręczenie powódka przedstawiła faktury, odpowiadające treści umowy poręczenia (opłata kwartalna to 0,475% kwoty poręczenia), kurator pozwanego nie podniósł przeciwko nim żadnych zarzutów. Również odsetki zostały przez powódkę naliczone prawidłowo – możliwość żądania odsetek od dnia wypłaty od kwoty wypłaconego poręczenia przewidywała wprost umowa w § 7, zaś co do odsetek od zaległych opłat to prawo ich żądania wynika z art. 481 k.c., powódka zaczęła je naliczać od 11.12.2013 r., a więc od daty późniejszej, niż wskazane w fakturach terminy płatności.

Nie został naruszony zakaz anatocyzmu przez wpisanie do weksła także skapitalizowanych odsetek. W judykaturze przyjmuje się, że wypełnienie weksła oznacza, iż zobowiązanie wekslowe uzyskuje byt prawny niezależny od stosunku podstawowego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2008 r., IV CSK 457/07). Stosunek podstawowy rozstrzyga o tym, co może obejmować suma wekslowa. Nie jest wykluczone, by suma wekslowa zawierała - jako element składowy - odsetki za opóźnienie w zapłacie kwoty pieniężnej. W niniejszej sprawie strony wyraźnie postanowiły w deklaracji, że suma wekslowa może zostać powiększona o odsetki, zaś umowa o udzielenie poręczenia przewiduje, iż kwota wypłacona w ramach poręczenia będzie poddana oprocentowaniu od dnia jej wypłacenia, co należy interpretować w ten sposób, iż odsetki te (nie mogąc być odsetkami za opóźnienie, gdyż pozwany nie był jeszcze wówczas wezwany do zwrotu wypłaconej kwoty) stanowią wynagrodzenie powoda za korzystanie przez pozwanego z jego kapitału. Z kolei co do odsetek za opóźnienie w zapłacie opłat za poręczenie, nie budzi wątpliwości, że ich podstawą jest art. 481 k.c. Art. 48 Prawa wekslowego stanowi, że posiadacz weksłu może żądać od zobowiązanego zwrotnie m. in. odsetek od wysokości sześć od sta, a przy weksłach, wystawionych i płatnych w Polsce, odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia płatności. Jak wskazuje literatura przedmiotu w przypadku weksli płatnych w oznaczonym dniu (z terminem płatności) oprocentowanie kapitału, jeżeli zostało przez strony ustalone, musi zostać uwzględnione z góry, przy oznaczeniu sumy wekslowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2010 r., V CSK 461/09), co oznacza, że wierzyciel oblicza odsetki od kapitału i dolicza je do niego, a co łącznie stanowi sumę wekslową, dokładnie w wekslu oznaczoną. Natomiast czym innym są odsetki za opóźnienie w zapłacie sumy wekslowej, których wierzyciel może żądać na podstawie art. 48 pkt 2 Prawa wekslowego. Reasumując, w niniejszej sprawie treść deklaracji wekslowej pozwalała na doliczenie do zobowiązań pozwanego także wymienionych wyżej odsetek, a od sumy wekslowej wskazanej w wekslu należą się odsetki zgodnie z art. 48 Prawa wekslowego.

Ostatnia z podniesionych przez pozwanego kwestii to przedawnienie roszczeń powoda. Ponieważ roszczenie to wywodzi się z weksła, zastosowanie ma art. 70 Prawa wekslowego, stanowiący, że roszczenia wekslowe przeciw akceptantowi ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech, licząc od dnia płatności weksłu. Data płatności weksła to 6.05.2016 r., pozew wniesiono 9.11.2016 r. Pozwany odwołał się też do przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego. Przedawnienie roszczenia wekslowego i ze stosunku podstawowego bieżą niezależnie od siebie, przy czym podstawę oceny przesłanek przedawnienia drugiego z nich stanowią przepisy kodeksu cywilnego, zaś pierwszego przepisy kodeksu cywilnego zmodyfikowane przez przepisy prawa wekslowego, które wprowadzają odmienne reguły dotyczące długości i początku biegu terminu przedawnienia oraz dopuszczalnych zarzutów dłużnika wekslowego. Wypełnienie weksła po upływie terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu jest wypełnieniem niezgodnym z deklaracją wekslową i wystawca weksła (poręczyciel) może podnieść taki zarzut w ramach zarzutów przewidzianych w art. 10 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe wskazując, że z tego względu jego zobowiązanie wekslowe nie powstało (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2015 r. (IV CSK 131/15 LEX nr 1959490) W niniejszej sprawie termin przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego to 3 lata, zgodnie z art. 118 k.c., jako że roszczenie wynika z działalności gospodarczej powoda. Natomiast początek biegu przedawnienia określa art. 120 § 1 k.c., stanowiący, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym

terminie. Roszczenie powoda ma charakter bezterminowy (art. 455 k.c.), jako że pozwany nie mógł wiedzieć o spełnieniu przez powoda świadczenia i obowiązku jego zwrotu przed otrzymaniem wezwania. Skoro powód spełnił swoje świadczenie 20.11.2013 r., to najwcześniej w tym dniu mógł wezwać pozwanego do zwrotu (i uczynił to bez zbędnej zwłoki, bo 25.11.2013 r.). Zatem aż do dnia wniesienia pozwu (9.11.2016 r.) roszczenie ze stosunku podstawowego nie mogło się przedawnić, zaś weksel z pewnością został wypełniony wcześniej, co oznacza, że i w tym wypadku zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją jest chybiony.

Mając powyższe na uwadze, powództwo uwzględniono w całości.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zasądzając na rzecz powoda równowartość opłaty od pozwu (918 zł), wynagrodzenie pełnomocnika (5400 zł) z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) i poniesione przez powódkę koszty związane z udziałem kuratora (6642 zł).

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)